

Excursie naar het Gruttolandje in Zoetermeer van 9-11 uur met leden van Vogelbescherming in het kader van de Nationale Vogelweek op 14 mei 2017

Voor de vierde keer doet onze vogelclub mee aan de Nationale Vogelweek. Zou het weer zo'n leuke en soortenvolle excursie worden als een jaar geleden naar De Balijs?

Deze keer staat het pas aangelegde Gruttolandje op de overgang van Buytenpark naar het agrarisch gebied van de Drooggemaakte Grote Polder, droog gelegd in 1771, op het programma. Het is onderdeel van het veel grotere Buytenpark waar sport, recreatie en natuurbeleving al jaren hand in hand proberen te gaan.

Om 9 uur verzamelen we voor de poort van SnowWorld. Er zijn 26 deelnemers, later sluiten zich nog enkele toevallige passanten aan. Onder leiding van de vier gidsen van de Vogelwerkgroep Zoetermeer maken we een wandeling om SnowWorld heen, beklimmen de heuvel waarop onze telpost ligt en hebben van daar een schitterend uitzicht over het in zijn eerste bestaansjaar verkerende Gruttolandje, een plasdraslandje dat naar analogie van het Landje van Geysel in Ouderkerk a/d Amstel door de gemeente Zoetermeer is ontwikkeld als compensatie voor verdwenen natuurwaarden als gevolg van de uitbreiding van het bekende sport- en skicentrum.

Blauwborst?

Geen blauwborst

Onderweg is er volop gelegenheid de zang van vaste broedvogelsoorten als fitis, tjiftjaf, roodborst, winterkoning, vink en grasmus te beluisteren, terwijl de laatste soort meermalen een schitterende baltsvlucht laat zien richting een vrouwtje in de buurt, of een concurrent, dat is niet duidelijk. Fitis en vink zingen tegelijk een prachtig duet. Een beter moment voor de deelnemers om de zang van die twee te leren is er niet. Voor mij twee vliegen in een klap. We naderen het punt van twintig meter boven NAP van waaruit we direct al drie lepelaars druk bezig zien met het verzamelen van voedsel, grutto's, tureluurs, kleine plevieren, een groenpootruiter, een groepje bergeenden, baltsende krakeenden die boven ons gedrieën (altijd twee mannen en een vrouw) hun baltschapriolen uitvoeren, slobenden, grauwe ganzen, enz. De lepelaars vertrekken vol, beladen met voer naar hun broedkolonie ver weg om dat bij hun jongen in de keel te stoppen. Later op de dag zullen nog een paar voedselvluchten op ons Gruttolandje worden uitgevoerd.

Lepelaars en grutto's

Steltkluut

Onze faunabeheerder Erwin komt met zijn mountainbike de heuvel opgesneld, terwijl beneden ons hardlopers en wielrenners voorbij trekken. Na drie kwartier dalen we langzaam naar beneden om van kleinere afstand naast de grotere soorten die we al gezien hebben, de kleinere vogels in het riet en op de slikplaten te ontdekken. Meer dan 40 oeverzwaluwen hebben alweer voor het tweede jaar een deel van de ongeveer zeventig nestgaten bezet en vliegen druk af en aan. *“Deelnemers opgelet. Oeverzwaluwen herken je direct aan het bruine dwarsbandje op hun bovenborst. Boerenzwaluwen die hier boven ons vliegen hebben een langere staart en een zwarte bef, zó makkelijk is dat”*, roept een excursieleider. In het riet zingen nog rietzanger en rietgors. De blauwborst zit nu stevig op de eieren en laat zich maar één keer kort zien. Op de slikplaten zien we een steltkluut en zeker acht kluten. Op een van de platen zit waarschijnlijk een paar te broeden. Er is volop gelegenheid van korte afstand op elkaar lijkende soorten te vergelijken. Wat te denken van een bosruiter en een ongeveer even grote staartwippende oeverloper in één kijkerbeeld! En even verderop zijn een groenpootruiter en een tureluur, met hun snavels in de slikbodem borend, in één beeld verenigd. Ja natuurlijk, alles zit mee deze ochtend. Het weer, maar ook de zon die in dit park bescheiden achter je rug blijft stralen zodat het goede licht op de vogels valt. Het verbaast ons allen, dat er zo kort na de aanleg van dit gebiedje zo veel te zien is. Er zijn ook soorten die hier nu niet meer zijn. Door de verhuizing van de volkstuinen uit de stad houdt de Bruine kiekendief het hier vooralsnog voor gezien. Het bekende ‘mannelijke met de drie wijven’ is er niet meer. Enkele jaren geleden was het rietland achter het Gruttolandje zijn broedterrein. Iets verderop in het midden van de Meerpolder had hij een bijvrouw zitten en een paar kilometer verder in het Prielenbos, die andere parel van natte natuur in Zoetermeer, nog een bijvrouw. We zagen hem toen opstijgen van hier, kort op bezoek gaan in de Meerpolder om vervolgens hoog de kilometers naar zijn tweede bijvrouw af te zeilen om daar van honderd meter hoog steil omlaag te vallen naar zijn lief in het riet. Deze oude man, want dat was ie

inmiddels, zien we niet meer en is waarschijnlijk niet meer. Er is nog meer veranderd. Achter het Gruttolandje lijkt de natuur weggevallen te zijn. De lichtgele weilanden in de polder vertellen, dat er gemaaid is. Tot in de verste verte is geen kievit, grutto, noch tureluur te zien. Het is verworpen tot een Dode Zee van gras waar zelfs geen boterbloem meer wil groeien. De stad en de stadsranden zijn nieuwe natuur geworden. Wie had dat in de tijd van Heimans en Thijsse durven voorspellen?

Arno van Berge Henegouwen

Grasmus

Rietgors

Meer informatie over vogels kijken in en om Zoetermeer vindt je op onze website <http://www.vwgzoetermeer.nl/>. Daar vind je ook meer over de vogelherkenningscursus voor beginnende vogelaars (weer in het voorjaar van 2019), het lidmaatschap van onze vereniging en de activiteiten.

Gidsen van de Vogelwerkgroep Zoetermeer: Jane Strous, Dolf Siebert, Jos Raadschelders en Arno van Berge Henegouwen.

Lijst van waargenomen vogels

Aalscholver, Bergeend, Blauwborst, Blauwe reiger, Boerenwaluw, Bonte strandloper, Bosruiter, Braamsluiper, Buizerd, Ekster, Fazant, Fitis, Fuut, Gierzwaluw, Grasmus, Grauwe gans, Groenling, Groenpootruiter, Grote Canadese gans, Grutto, Heggenmus, Houtduif, Kauw, Kievit, Kleine mantelmeeuw, Kleine plevier, Kluut, Kneu, Knobbelzwaan, Koekoek, Kokmeeuw, Koolmees, Krakeend, Kuifeend, Meerkoet, Merel, Nijlgans, Oeverloper, Oeverwaluw, Pimpelmees, Rietgors, Rietzanger, Roodborst, Scholekster, Slobeend, Steltkluut, Stormmeeuw, Tjiftjaf, Tureluur, Vink, Visdief, Waterhoen, Wilde eend, Winterkoning, Wintertaling, Zanglijster, Zilvermeeuw, Zwarte kraai, Zwartkop.

Foto's: Arno van Berge Henegouwen (rietgors, blauwborst) & Dolf Siebert (overige)